ARREST VAN HET HOF
4 februari 1988 *

In zaak 255/86,

Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door D. Sorasio, lid van haar juridische dienst, als gemachtigde, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij G. Kremlis, lid van haar juridische dienst, bâtiment Jean Monnet, Kirchberg,

verzoekster,

tegen

Koninkrijk België, vertegenwoordigd door R. Hoebaer, directeur bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg ter Belgische ambassade, 4, rue des Girondins,

verweerder,

betreffende een verzoek aan het Hof om vast te stellen, dat het Koninkrijk België de krachtens het EEG-Verdrag op hem rustende verplichtingen niet is nagekomen door een regeling voor het in de handel brengen van groenten en fruit vast te stellen en te handhaven, die in strijd is met de voorschriften van de gemeenschappelijke ordening der markten in die sector,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE,

samengesteld als volgt: G. Bosco, kamerpresident, waarnemend voor de president; O. Due en G. C. Rodríguez Iglesias, kamerpresidenten; T. Koopmans, C. Kakouris, R. Joliet en T. F. O'Higgins, rechters,

advocaat-generaal: J. L. da Cruz Vilaça
griffier: D. Louterman, administrateur

* Procestaal: Frans.

gezien het rapport ter terechtzitting en ten vervolge op de mondelinge behandeling op 21 oktober 1987,

gehoord de conclusie van de advocaat-generaal ter terechtzitting van 3 december 1987,

het navolgende

Arrest

1 Bij verzoekschrift neergelegd ter griffie van het Hof op 8 oktober 1986, heeft de Commissie van de Europese Gemeenschappen krachtens artikel 169 EEG-Verdrag het Hof verzocht vast te stellen, dat het Koninkrijk België, door een regeling voor het in de handel brengen van groenten en fruit vast te stellen en te handhaven, die in strijd is met de voorschriften van de gemeenschappelijke ordening der markten in die sector, de krachtens het Verdrag en bedoelde voorschriften op hem rustende verplichtingen niet is nagekomen.

2 Het gaat daarbij om verordening nr. 1035/72 van de Raad van 18 mei 1972 (PB 1972, L 118, blz. 1) houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector groenten en fruit, en in het bijzonder om de gemeenschappelijke kwaliteitsnormen zoals omschreven in verordening nr. 23/62 van de Raad van 4 april 1962 houdende de geleidelijke totstandbrenging van een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector groenten en fruit (PB 1962, blz. 965) en in de verordeningen van de Commissie nrs. 58/62 van 15 juni 1962 met betrekking tot de vaststelling van gemeenschappelijke kwaliteitsnormen voor de produkten van bijlage I B van verordening nr. 23/62 (PB 1962, blz. 1606), 183/64 van 17 november 1964 houdende vaststelling van gemeenschappelijke kwaliteitsnormen voor asperges en komkommers (PB 1964, blz. 3217), 1641/71 van 27 juli 1971 houdende vaststelling van de kwaliteitsnormen voor tafelappelen en -peren (PB 1971, L 172, blz. 1) en 778/83 van 30 maart 1983 tot vaststelling van kwaliteitsnormen voor tomaten (PB 1983, L 86, blz. 14).

3 Het Belgische Koninklijk Besluit van 26 november 1982 betreffende de handel in groenten en fruit, in werking getreden op 1 april 1983, bevatte bepalingen die de gemeenschapsregeling ter zake aanvulden. Bij brief van 10 januari 1984 nodigde

de Commissie de Belgische regering uit, haar opmerkingen te maken aangaande bepaalde voorschriften van dat Koninklijk Besluit, die wellicht in strijd waren met de gemeenschapsregeling voor de sector groenten en fruit.

4 De Belgische regering antwoordde bij brief van haar Permanente Vertegenwoordiging van 20 maart 1984. Zij wees daarbij hoofdzakelijk op de technische en administratieve opportuniteit van de betrokken maatregelen en op het feit dat de regeling niet discriminerend was voor ingevoerde produkten. Zij gaf evenwel toe, dat sommige van de maatregelen, vergeleken met de gemeenschapsregeling, nieuwe verplichtingen oplegden.

5 De Commissie bracht op 26 juli 1984 overeenkomstig artikel 169, eerste alinea, EEG-Verdrag een met redenen omkleed advies uit, waarin zij wederom tot de conclusie kwam, dat het Koninkrijk België zijn verplichtingen op grond van de marktordening in de sector groenten en fruit en van artikel 30 EEG-Verdrag niet was nagekomen. Toen de Belgische regering het met redenen omkleed advies niet opvolgde, heeft de Commissie het onderhavige beroep ingesteld.

6 Bij Koninklijk Besluit van 12 januari 1987 tot wijziging van het Koninklijk Besluit van 26 november 1982, werden alle aanvullende vereisten die in deze zaak in geding zijn, afgeschaft met uitzondering van de verplichting om bij binnenlandse produkten het netto minimumgewicht, het aantal stuks of het aantal bossen op de groeperingsverpakking te vermelden. Zoals de Commissie uitdrukkelijk heeft erkend, is dus nog slechts die ene grief in geding.

7 De enige vraag die partijen nog verdeeld houdt, is of het Koninkrijk België een regeling mocht vaststellen die een vereiste dat volgens de gemeenschapsregeling enkel geldt voor uien, artisjokken, bleekselderij en sluitkool, tot andere produkten uitbreidt.

8 Zoals het Hof bij herhaling heeft vastgesteld (zie laatstelijk de arresten van 26 juni 1979, zaak 177/78, Pigs and Bacon Commission, Jurispr. 1979, blz. 2161, en 7 februari 1984, zaak 237/83, Jongeneel Kaas, Jurispr. 1984, blz. 483), dienen de Lid-Staten, wanneer de Gemeenschap krachtens artikel 40 EEG-Verdrag een regeling voor de totstandkoming van een gemeenschappelijke ordening der markten in een bepaalde sector heeft vastgesteld, zich te onthouden van elke maatregel met de strekking daarvan af te wijken of er inbreuk op te maken.

9 De gemeenschappelijke ordening der markten in de sector groenten en fruit is neergelegd in verordening nr. 1035/72 van de Raad, waarbij gemeenschappelijke kwaliteitsnormen zijn vastgesteld voor de produkten waarvoor de verordening geldt. Voor bepaalde produkten zijn voorts kwaliteitsnormen vastgesteld bij de voornoemde verordeningen nrs. 23/62 van de Raad en 58/62, 183/64, 1641/71 en 778/83 van de Commissie. Volgens de considerans van verordening nr. 1035/72 moet de vaststelling van gemeenschappelijke kwaliteitsnormen tot gevolg hebben, dat produkten van onbevredigende kwaliteit van de markt verdwijnen, dat de produktie zodanig wordt gericht dat aan de eisen van de consument wordt voldaan, en dat de handelsbetrekkingen worden vergemakkelijkt op basis van eerlijke mededinging, waardoor zal worden bijgedragen tot verbetering van de rentabiliteit van de produktie.

10 In zijn arresten van 13 december 1983 (zaak 222/82, Apple and Pear, Jurispr. 1983, blz. 4083) en 25 november 1986 (zaak 218/85, Association Comité Économique Agricole Régional, Jurispr. 1986, blz. 3513) heeft het Hof reeds verklaard, dat dat stelsel van gemeenschappelijke kwaliteitsnormen een uitputtend karakter heeft.

11 Het Koninkrijk België was bijgevolg niet bevoegd om verpakkingseisen die de gemeenschapsregeling enkel ten aanzien van sommige soorten groenten stelt — namelijk voor uien, artisjokken, bleekselderij en sluitkool —, tot andere produkten uit te breiden. Ook al geldt dat aanvullende vereiste enkel voor binnenlandse produkten, toch doet het af aan het gemeenschappelijk karakter van de kwaliteitsnormen, die in de Gemeenschap op eenvormige wijze op alle produkten van toepassing zijn.

12 Mitsdien moet worden vastgesteld dat het Koninkrijk België, door in artikel 7, lid 3, van het Koninklijk Besluit van 26 november 1982 betreffende de handel in groenten en fruit, zoals gewijzigd bij het Koninklijk Besluit van 12 januari 1987, bepalingen vast te stellen — en deze bepalingen te handhaven — volgens welke op groeperingsverpakkingen van in België geteelde produkten het netto minimumgewicht, het aantal stuks of het aantal bossen moet worden vermeld, de verplichtingen niet is nagekomen die op hem rusten krachtens het Verdrag en 's Raads verordeningen nrs. 1035/72 van 18 mei 1972 en 23/62 van 4 april 1962.

Kosten

13 Ingevolge artikel 69, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering moet de in het ongelijk gestelde partij in de kosten worden verwezen, voor zover zulks is gevorderd. Krachtens paragraaf 4 van dat artikel wordt de partij die verklaart afstand te doen van instantie, in de kosten veroordeeld, tenzij deze afstand door de houding der wederpartij wordt gerechtvaardigd.

14 In de loop van de schriftelijke behandeling heeft de Commissie verscheidene van de in haar verzoekschrift geformuleerde grieven teruggenomen, omdat het Koninkrijk België zich na de instelling van het beroep op die punten had gevoegd.

15 Het feit dat de Commissie gedeeltelijk afstand van instantie heeft gedaan, wordt dus gerechtvaardigd door de houding van het Koninkrijk België, dat verder met betrekking tot de overblijvende grief in het ongelijk is gesteld.

16 Bijgevolg moet het Koninkrijk België in de kosten worden verwezen.

HET HOF VAN JUSTITIE,

rechtdoende, verklaart:

1) **Door in artikel 7, lid 3, van het Koninklijk Besluit van 26 november 1982 betreffende de handel in groenten en fruit, zoals gewijzigd bij het Koninklijk Besluit van 12 januari 1987, bepalingen vast te stellen — en deze bepalingen te handhaven — volgens welke op groeperingsverpakkingen van in België geteelde produkten het netto minimumgewicht, het aantal stuks of het aantal bossen moet worden vermeld, is het Koninkrijk België de verplichtingen niet nagekomen die op hem rusten krachtens het Verdrag en 's Raads verordeningen nrs. 1035/72 van 18 mei 1972 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector groenten en fruit, en 23/62 van 4 april 1962 houdende de geleidelijke totstandbrenging van een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector groenten en fruit.**

2) **Het Koninkrijk België wordt verwezen in de kosten van de procedure.**

Bosco Due Rodríguez Iglesias

Koopmans Kakouris Joliet O'Higgins

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 4 februari 1988.

De griffier

P. Heim

De president

A. J. Mackenzie Stuart